

- ชื่อโครงการ : การพัฒนาตลาดผลิตภัณฑ์ลำไยส่งออก
- ชื่อเรื่อง : การคาดคะเนระดับความต้องการผลิตภัณฑ์ลำไยสดและแปรรูปที่สำคัญของตลาดเป้าหมายและปริมาณผลผลิตผลิตภัณฑ์ลำไย
- ผู้วิจัย : 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศรี เจริญวานิช
2. รองศาสตราจารย์วรุณ ศรีเกษมราษฎร์
3. นายสายณรงค์ รสานนท์
4. อาจารย์สิทธิเดช พงษ์กิจวรสิน
5. อาจารย์สุทิน เวียนวิวัฒน์
- ที่ตั้งโครงการ : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- แหล่งเงินทุน : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคาดคะเนระดับความต้องการผลิตภัณฑ์ลำไยสด และลำไยแปรรูปที่สำคัญของตลาดเป้าหมาย และปริมาณผลผลิตผลิตภัณฑ์ลำไย โดยมีวิธีการวิจัย ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ การสำรวจแหล่งปลูกที่สำคัญ และการสำรวจความตั้งใจซื้อ และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยให้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ ที่เป็นสมการถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression) เพื่อคาดคะเนแนวโน้มปริมาณการผลิตลำไยสดของไทยในอนาคต และปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ลำไยไทยในประเทศเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย สาธารณรัฐประชาชนจีน ฮ่องกง มาเลเซีย สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และแคนาดา โดยอาศัยข้อมูลในอดีตในรูปของตัวเลขมาเป็นพื้นฐานของการวิเคราะห์ โดยมีข้อสมมติว่ารูปแบบพฤติกรรมในอดีตจะต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันถ้าหากเหตุการณ์ไม่เปลี่ยนแปลง โปรแกรมที่ใช้ได้แก่ Eview มีผลการวิจัยดังนี้

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ การคาดคะเนปริมาณผลผลิตผลิตภัณฑ์ลำไย พบว่า ปริมาณผลผลิตผลิตภัณฑ์ลำไยในอนาคตของทุกประเทศที่มีการปลูกลำไย ได้แก่ ไทย จีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย จะมีปริมาณผลผลิตลำไยสดมากขึ้น เนื่องจากมีการขยายพื้นที่เพาะปลูก และจะส่งผลให้มีลำไยที่แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ มากขึ้น เพราะผู้ผลิตจำเป็นต้องหาแนวทางในการเก็บรักษาเพื่อป้องกันการสูญเสีย โดยการแปรรูปผลิตภัณฑ์มากขึ้น ผลการคาดคะเนความต้องการ (อุปสงค์) ผลิตภัณฑ์ลำไยไทย พบว่าในอนาคตความต้องการลำไยสดมีความเป็นไปได้ที่จะใกล้เคียงกับปัจจุบัน

และค่อย ๆ ลดลง เพราะ ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อสายเอเชีย และโอกาสการขยายชาวตะวันตกมีน้อย เนื่องจากปัญหาคุณสมบัติเรื่องความหวานและรสชาติที่ไม่สอดคล้องกับรสนิยมการบริโภค รวมทั้งปัญหาที่บางประเทศกีดกันและต่อต้านการใช้สารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในการยืดอายุการเก็บรักษาสำหรับลำไยกระป๋อง มีความเป็นไปได้ที่ความต้องการจะลดลง เนื่องจากพฤติกรรมการบริโภคอาหารกระป๋องลดลง และเนื่องจากในอนาคตสามารถผลิตลำไยได้ตลอดทั้งปี ดังนั้นผู้บริโภคจึงไม่มีความจำเป็นต้องบริโภคลำไยแปรรูป อย่างไรก็ตามจากผลการสำรวจความตั้งใจซื้อ (Survey of Intention to buy) ลำไยในอนาคตของผู้บริโภคทุกประเทศ พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่คิดว่าในอนาคตจะซื้อผลิตภัณฑ์ลำไยและผลิตภัณฑ์ลำไยไทยอีกแน่นอนและจะแนะนำผู้อื่นให้บริโภคผลิตภัณฑ์ลำไยแน่นอน ซึ่งก็แสดงให้เห็นว่าในอนาคตอันใกล้นี้ผู้บริโภคยังมีความต้องการผลิตภัณฑ์ลำไยไทยเพราะมีกลุ่มที่เคยบริโภคลำไยไทยยังมีทัศนคติที่ดีต่อการบริโภคลำไยไทย

สำหรับในส่วนของ การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ ที่เป็นสมการถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression) โดยแบ่งแบบจำลองออกเป็น 3 สมการหลัก คือ สมการอุปทาน และสมการอุปสงค์ผกผันเพื่อใช้พยากรณ์ปริมาณและราคาลำไยสดของประเทศไทย และสมการอุปสงค์การส่งออกผลิตภัณฑ์ลำไยเพื่อใช้พยากรณ์ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ลำไยชนิดต่างๆ ไปยังแต่ละประเทศเป้าหมาย ผลการศึกษา พบว่า ปริมาณผลผลิตลำไยสดของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปีพ.ศ. 2546-2548 มีปริมาณผลผลิตลำไยสด 350,579 377,088 และ 401,905 ตันตามลำดับ จากปริมาณผลผลิตลำไยสดที่เพิ่มขึ้นทุกปี ส่งผลให้ราคาลำไยสดมีแนวโน้มลดลงทุกปี แต่ลดลงเพียงเล็กน้อย เนื่องจากลำไยสดเป็นต้นทุนของผลิตภัณฑ์ลำไยชนิดต่างๆ ดังนั้น ราคาของลำไยผลิตภัณฑ์ลำไยชนิดต่างๆ ที่ทำการส่งออกจึงมีแนวโน้มลดลงด้วย และเมื่อกำหนดให้ปัจจัยจากภายนอกคงที่ สามารถพยากรณ์ได้ว่า ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ลำไยชนิดต่างๆ ไปยังประเทศเป้าหมายจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้ปริมาณการส่งออกลำไยชนิดใดไปยังประเทศใดจะเพิ่มขึ้นมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับค่าความยืดหยุ่นอุปสงค์การส่งออกต่อราคาของแต่ละผลิตภัณฑ์และแต่ละประเทศที่นำเข้า ซึ่งพบว่าปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ลำไยปี 2546- 2548 ไปประเทศเป้าหมายทั้งหมด คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 32 ของผลผลิตลำไยสดทั้งหมด และหากมีการบริโภคผลิตภัณฑ์ลำไยภายในประเทศคิดเป็นร้อยละ 15 ของผลผลิตลำไยสดทั้งหมด ทำให้มีผลผลิตลำไยสดคงเหลือ เพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ลำไยภายในประเทศและการส่งออกไปยังประเทศอื่นๆ ถึงร้อยละ 53

Research Project : Development of Export Markets for Longan Products

Research Title : The Estimation of Export Markets Demand for Longan Products and Supply of Longan

Researchers : Assistant Professor Pensri Jaroenwanit
Associate Professor Voranuch Srijesdaruk
Mr. Sainarong Rasananda
Mr. Sittidet Pongkitvorasin
Mr. Sutin Vienviwat

Location : Faculty of Management Science
Khon Kaen University

Financial Support : The Thailand Research Fund (TRF.)

Abstract

The objectives of this study are to estimate demand for fresh longan and its main processed products exported to targeted markets, and to estimate overall supply of longan products. The qualitative methods such as documentary study, expert opinions, survey of major area of longan production supply, and survey of intention to buy longan products are used in this study. Further, the quantitative method, linear regression, is used to estimate quantity of fresh longan supply in the future as well as the longan products exported to targeted markets (China, Hong Kong, Malaysia, Singapore, America and Canada). The assumption of this analysis is that there is no dramatic change in behavior of longan growers and buyers. The quantitative analysis is constructed using Eview software.

For the qualitative part, the results show that the supply quantities of fresh longan from Thailand, China, Viet Nam, Taiwan, America, and Australia are likely to expand in the future. because longan growing area has expanded and, hence, increased the quantity of processed longan. The estimated demand of Thai fresh longan is likely to be stable. It is because the majority of longan consumers are Asian. There is a few possibilities to expand to western markets because the consumer tastes and preference in these countries are not matched with the longan. Moreover, some countries in these areas prohibit the used of Sulfur dioxide as a

preservative substance in canned longan. Additionally, the supply of longan is likely to be available all year round because of the technology change. Therefore, it is not necessary to consume processed longan product. However, the results of the survey of intention to buy show that consumer from all studied countries definitely would buy longan product and Thai longan products and definitely would recommend other people in the future. Hence, in the near future, there is, still, demand for Thai longan products from the experienced consumers.

The quantitative method is divided into 3 models. First model is the estimation of quantity and price of fresh longan. The trend of Thai fresh longan is likely to increase. From 2003 to 2005, the estimated quantities are 350,579, 377,088 and 401,905 tons per year consecutively. Conversely, price of exported longan products should slightly decline. With the assumption of constant external factors, it could be estimated that the import demand for longan products for all targeted market is likely to increase. However, the increase in import quantity depends on longan products price elasticity of each targeted market. Approximately, the exports of fresh longan should be about 32 percent of all fresh longan supply while the domestic consumption of fresh longan should be 15 percent and the rest (53 percent) of the supply can be processed.